

Financieel Dagblad

[Orla McDonald](#)
[Milieu en klimaat](#)

waarschijnlijk 23 nov 2020

'Provincies houden bouw nieuwe zonneparken tegen'



Bewoners verzetten zich tegen de komst van een groot zonnepark op land in de gemeente Berg en Dal in Gelderland. Foto: Flip Franssen/Hollandse Hoogte

In het kort

- Provinciebesturen maken het moeilijker om grote zonneparken op landbouwgrond te bouwen.
- Zij willen liever dat de zonnepanelen op daken worden geplaatst.
- Zo haalt Nederland klimaatdoelen niet terwijl het al achter loopt.
- Gemeenten zijn het niet altijd eens met het provinciebestuur.

Provincies leggen steeds meer strenge eisen op aan grote zonneparken in weilanden, waardoor de bouw ervan moeilijk wordt gemaakt. Dat zorgt ervoor dat er in de toekomst niet genoeg groene energie is om klimaatdoelen te halen. Daarvoor waarschuwen brancheverenigingen voor duurzame energie.

Schone stroom: prima, maar een verkleuring van het landschap van groen weiland naar de zwarte aanblik van zonnepanelen: echt niet. Zo leest de wetswijziging 'Verordening Romte Fryslân', waar de Provinciale Staten van Friesland deze week over stemmen. De wijziging stelt strengere eisen aan de bouw van zonneparken op landbouwgrond. Zonnepanelen op daken gaan voortaan voor, zegt verantwoordelijk gedeputeerde Energie, Sietske Poepjes (CDA).

'Niet in mijn achtertuin'

Eerst waren het windmolens die burgers liever niet in de achtertuin wilden hebben, nu zijn het zonneparken waar weinig draagvlak voor is. Regelmatig wordt een vergunning voor een groot

zonnepark aangevochten tot de Raad van State. En in Friesland moesten onlangs camera's worden geplaatst bij een zonnepark, nadat kabels werden vernield. Poepjes denkt dat er voor zonnepanelen op daken meer draagvlak is. Bovendien, vindt ze, landbouwgrond is voor agrarische activiteiten.

Zonnepanelen op daken wekken natuurlijk ook groene stroom op, maar het is minder efficiënt, zowel financieel als in hoeveelheid energie-opwek, dan het in één keer plaatsen van heel veel zonnepanelen of één grote windturbine. 'De suggestie dat je de energietransitie kunt halen met alleen zonnepanelen op daken is ridicuul', zegt Alex Kaat, adviseur bij branchevereniging voor zonne-energie Holland Solar.

Nederland loopt achter met groene energie

Dat is een probleem. Nederland loopt achter als het gaat om hernieuwbare energie. Van Brussel moet dit jaar 14% van de gebruikte energie hernieuwbaar zijn, maar de teller stond vorig jaar nog maar op 8,7%. Nederland is daarmee het slechts presterende land in Europa op dit gebied.

Niet alleen Friesland stelt paal en perk aan zonneparken op landbouwgrond. In Noord-Brabant besloten Provinciale Staten vorige week per direct alle initiatieven voor zonnepanelen op daken voorrang te geven boven zonneparken op grond. Overijssel heeft afgelopen voorjaar voorwaarden aangescherpt voor zonneparken in landelijk gebied. En Drenthe besloot eind oktober dat er nog maximaal 600 hectare aan zonnepanelen op land mag komen.

Olof van der Gaag, directeur van de NVDE, de belangenvereniging voor duurzame energie, zegt: 'Ik zie dat lokale bestuurders de eisen opschroeven, bovenop de afspraken in het Klimaatakkoord. Dit maakt het moeilijker om de afgesproken doelen te halen, zeker als het moet blijven passen binnen het subsidiebudget.'

Wensen gemeenten en provincies botsen

In het Klimaatakkoord, dat vorig jaar is gesloten, zijn afspraken gemaakt om de CO₂-uitstoot in Nederland te verminderen. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Een van de afspraken is dat regio's meer zonnepanelen en windmolens plaatsen. Hoe en waar, dat mogen provinciebesturen samen met gemeenten beslissen.

Opmerkelijk genoeg gaan provincies met hun strenge eisen soms in tegen de wensen van hun eigen gemeenten. Leeuwarden, bijvoorbeeld, zegt in een reactie op de wetswijziging van Friesland niet meer te weten hoe het de benodigde stroom duurzaam moet opwekken. Ook voelt de gemeente zich aan de kant gezet. Het provinciebestuur gaat 'voorbij aan onze afgesproken intentie om gezamenlijk op te trekken'.

Tot nu leken de overleggen tussen provincies en gemeenten juist voorspoedig te gaan. Uit een laatste analyse van regioplannen blijkt dat zij ruimte zien voor 50 terawattuur aan zonnepanelen en windmolens, terwijl de verplichting vanuit het Klimaatakkoord 35 terawattuur is. 'Alleen ambities opschrijven is gemakkelijk', zegt Kaat. Het moet volgens hem ook waargemaakt worden en met deze extra eisen gaat dat niet lukken, meent hij.

Sommige eisen niet rechtsgeldig

Sommige eisen zullen bij een rechter mogelijk geen stand houden. Zo stelt Friesland het verplicht dat een zonnepark voor 50% lokaal eigendom is, zodat omwonenden er ook geld aan verdienen. Dat zorgt voor draagvlak. In het Klimaatakkoord is dit slechts een streven.

Verplicht stellen kan niet, zegt Daan Korsse, advocaat gespecialiseerd in omgevingsrecht bij Van der Feltz advocaten. 'De eis heeft niets te maken met ruimtelijke ordening. Als een zonneparkontwikkelaar de vergunning wordt geweigerd om deze reden en hij gaat in beroep dan is het mijn sterke verwachting dat een bestuursrechter daar niet in mee gaat.'

Gedeputeerde Poepjes zegt dat deze eis wel mag worden gesteld omdat 'draagvlak van een project ook de ruimtelijke inpasbaarheid raakt'. Volgens Van der Gaag is draagvlak bij de lokale gemeenschap belangrijk, maar draagvlak bij zonneparkbouwers net zo. 'Ze moeten het samen doen', concludeert hij.



Een zonnepark in het Groningse Vlagtwedde. Na eerder lokaal verzet tegen windmolens stuit nu ook de zwarte aanblik van zonneweides op groeiende weerstand bij burgers en provinciaal bestuur. Foto: Reyer Boxem/Hollandse Hoogte